VOCAȚIA ESTE DIRECT LEGATĂ DE SISTEMUL DE VALORI ASUMAT

Autor: Silviu Rogobete | 23 iunie 2022

Redacția Syntopic vă propune în această perioadă tema „Mai are rost să ne descoperim astăzi vocația?”. În acest sens, dorim să îi mulțumim domnului Silviu Rogobete, pentru că și-a făcut timp să se gândească la această problemă și să împărtășească cu noi răspunsurile sale la câteva întrebări relevante.

1. În discuțiile despre descoperirea vocației unui tânăr se face trimitere la talentul, capacitățile, înzestrările sale naturale sau chiar la plăcerea sau ușurința pe care o resimte acesta atunci când practică anumite activități în defavoarea altora. Epuizează acestea – talent, înclinații, aptitudini, plăcere – semnificația noțiunii de vocație sau vocația se referă la altceva sau la mai mult decât atât?

Vocația le poate include pe toate acestea, însa este în mod cert mult mai mult. Vocația este direct legată de sistemul de valori asumat și de așezarea individului într-un orizont moral. A-ți găsi vocația înseamnă în primul rând a fi descoperit și a-ți fi însușit o perspectivă coerentă asupra existenței, o anumită concepție despre lume și viață (*worldview*), care să genereze un sistem de valori bine definite. A-ți urma vocația înseamnă a urma acest sistem de valori, a-l pune în practica vieții de zi cu zi. De abia acum intrăm în teritoriul funcțional al utilizării corecte a înzestrărilor naturale, a capacităților și a înclinațiilor personale de tot felul. Doar după ce orizontul moral asumat personal, sistemul etic de orientare a sinelui sunt cât mai bine definite se poate vorbi de a-ți urma vocația. Vocația înseamnă implementarea în viața de zi cu zi a acestui sistem coerent etic. Max Weber a scris foarte frumos pe tema vocației omului politic. Politica nu este o meserie, ci o vocație, pentru că trebuie să includă un sistem solid de valori și determinarea de a implementa în practică acel sistem etic. Omul politic nu e un bun profesionist sau un „meseriaș”; este un individ cu un orizont moral solid, care e gata să facă tot ce poate pentru a-l pune în practică, în folosul tuturor.

2. Credeți că încercarea unui tânăr de a-și descoperi vocația într-un climat pluralist, precum cel de astăzi, în care este expus la numeroase moduri de viață și seturi de valori, este mai provocatoare sau chiar împovărătoare decât a(r fi) fost într-o lume (aparent) mai simplă, definită de mult mai puține opțiuni?

Nu, dimpotrivă. În acest context, avantajul este că nu mai există o „narațiune” dominantă, o „metanarațiune” obligatorie la care ar trebui să aderăm cu toții, cum a fost, spre exemplu, metanarațiunea dominantă raționalistă a modernității, în care doar rațiunea instrumentală purta eticheta de adevăr. În lumea pluralistă de acum este loc pentru toți! Dacă ne trăim vocația cu un suficient grad de atractivitate și de creativitate, s-ar putea să avem chiar succes! În mod cert, ceea ce se caută cel mai mult este autenticitatea și cred că asta e cel mai greu de pus pe tapet.

3. În contextul dezvoltării tehnologice fără precedent, al suprasaturației informaționale și al înlocuirii cultivării virtuților cu respectarea imperativelor variilor forme de activism, ce provocări sunteți de părere că întâmpină astăzi o persoană care vrea să își urmeze vocația (spirituală, intelectuală, artistică, etc.)?

Dacă înțelege ce înseamnă a căuta vocația și a o urmări cu orice preț, prima și cea mai importantă provocare este să învețe să stăpânească și să utilizeze cât mai bine aceste posibilități cu adevărat fără precedent (tehnologie, informație, activități – nu activism, etc). Nu trebuie să te retragi din lume pentru a „nu fi din această lume”. Dimpotrivă!

Imagine: „The Librarian” – Giuseppe Arcimboldo (1566); Sursa: WikiArt